

Dekker

manier nog eens op wijst. Mijn uitgangspunt is het vastleggen van de rechtsgelijkheid. Het uitgangspunt is dat het bodembedrag ook de echte bodem is, waarvan niet wordt afgeweken. Als het gaat om een bodembedrag dat centraal is aangegeven en op basis waarvan de gemeente kan variëren, merk ik op dat het drempelbedrag niet in relatie staat tot de claim. Het drempelbedrag is bedoeld om een drempel te leggen in de stappen die een betrokkene zet, opdat niet overijld wordt overgegaan tot een schadeclaim. Het moet echt een drempel zijn die noopt tot nadenken over de redenen waarom je een claim indient.

De heer **Van Bochove** (CDA): Die drempel laten wij erin zitten, maar het is tegelijkertijd niet ongebruikelijk dat gemeenten in hun legesverordening op de kosten van verschillende diensten variëren. Daar is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een norm voor aangegeven. Deze norm zal in dit geval niet gehaald worden, omdat de kosten over het algemeen hoger zijn dan 300 euro. Toch nuanceren gemeenten nu al via hun legesverordening. Wat wij nu doen, is die vrijheid bij de gemeenten laten, daar waar de minister in de wet het bedrag van 300 euro noemt. Wij steunen het dat het bedrag van 300 euro als uitgangspunt wordt genomen en dat er een bodem wordt aangebracht.

Minister **Dekker**: Uitgaande van "centraal wat moet en decentraal wat kan", is het belangrijk dat er een bodembedrag in de wet blijft. Ik vraag mij af of dat 100 euro zou moeten zijn. Dat is immers wel een heel laag bedrag. Ik kan mij echter voorstellen dat ik nog eens naar het bedrag kijk en, in de zin waarin de heer Van Bochove en de heer Verdaas dit in het amendement aangeven, tot een oplossing komt, waarbij het uitgangspunt "centraal wat moet en decentraal wat kan" wordt toegepast.

De heer **Van Bochove** (CDA): Deze uitleg van de minister is mijns inziens niet geheel juist. In de wet staat dat als uitgangspunt moet worden genomen het bedrag van 300 euro. Daarbij kan een gemeentebestuur op basis van eigen afwegingen ± zoals dit in veel leges-

verordeningen het geval is ± het volgende zeggen: er komt tweederde bovenop, waarmee het in die gemeente 500 euro wordt, of er kan tweederde vanaf, waarmee het in die gemeente 100 euro wordt. In de wet staat 300 euro. Dat heeft de minister zelf voorgesteld en wij amenderen dat nu met deze mogelijkheid. Die uitleg moet de minister wel erbij geven.

Minister **Dekker**: Dat is mij duidelijk. Het bodembedrag is dus de richting voor de rechtsgelijkheid. De variatiebepaling door de gemeente is een overweging waard. Ik wil daarbij twee dingen opmerken. In ieder geval moet de gemeente duidelijk aangeven waarom het gebeurt. Dat lijkt mij van belang. Het moet ook een echt drempelbedrag zijn en geen relatie hebben tot de schadeclaim zelf. Die kanttekening wil ik hierbij nadrukkelijk maken. Wat mij betreft kan 300 euro als bodembedrag erin worden gelaten en kan de variatie worden aangegeven met de twee opmerkingen die ik hierbij gemaakt heb.

De heer **Van Bochove** (CDA): Ik constateer dat de minister aanvaarding van het amendement niet ontraadt.

Minister **Dekker**: Ik ontraad het amendement niet. Met de aanvullingen die ik heb genoemd, wil ik het een plaats geven in de wetswijziging.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgen of aanstaande dinsdag over dit wetsvoorstel te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 9 december 2004 over **de Milieuraad van 20 december 2004**.

De **voorzitter**: De staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zit ver weg in het buitenland als ik het goed heb begrepen. De minister is zo vriendelijk om hem op zeer korte termijn te willen vervangen. Het VAO is namelijk pas twee uur geleden aangevraagd.

□

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Wij hebben ons afgelopen donderdag met de staatssecretaris kunnen beraden over de agenda van de aanstaande Milieuraad en over de standpunten van de regering. De staatssecretaris heeft vrij onomwonden aangegeven dat Nederland voor toelating van een specifieke genetisch gemanipuleerde koolzaadsoort zal zijn.

Er bestaan echter ernstige twijfels over de toelating van GT-73 koolzaad. Die twijfels zitten niet alleen in mijn hoofd, maar ook in de hoofden van veel wetenschappers en van andere lidstaten. Ik geef een korte opsomming.

Afgelopen zomer stemden van het Regelgevend comité (dat zijn ambtelijke deskundigen) twaalf lidstaten tegen, vier onthielden zich en slechts negen voor. Er was dus een vrijwel gekwalificeerde meerderheid tegen en zeker geen gekwalificeerde meerderheid vóór. Het gaat hier om een koolzaadsoort die door Monsanto in elkaar geknutseld is. Daar doet men zelf ook onderzoek. Daaruit bleek dat er twijfels waren. Bij ratten die dit koolzaad gevoerd kregen, was sprake van een onwaarschijnlijk grote toename van het gewicht van de lever. Daarvoor was verder geen uitleg.

De European Food Safety Authority ziet dit als incidenteel, maar heeft geen enkel inzicht in de langetermijngevolgen van deze onwaarschijnlijk grote toename van het gewicht van de lever. In richtlijn 178/2002 wordt echter voorgeschreven dat er inzicht op lange termijn moet zijn van consumptie van specifieke GMO's. De toelating voldoet niet aan deze richtlijn. Precies om die reden heeft het Verenigd Koninkrijk al aangegeven aanvullend onderzoek te willen. Het VK zal blanco stemmen omdat het van mening is dat er meer onderzoek moet plaatsvinden. Het Verenigd Koninkrijk is niet tegen het gebruik van GMO. Misschien is de bevolking dat wel, maar de politiek is absoluut niet principieel anti-GMO. De Engelse politici hebben wel gerede wetenschappelijke twijfels.

Het gaat daarnaast om de mogelijke ontsnapping van koolzaad in het vrije milieu. De voorliggende aanvraag waar Nederland voor wil stemmen, gaat over markttoelating en niet over veldtoelating. Een

Van Velzen

eventuele ontsnapping van het koolzaad in het vrije milieu zou dus illegaal zijn en ook risico's met zich brengen voor de biodiversiteit.

Dit was een samenvatting van de talloze wetenschappelijke en niet-principiële argumenten waarom Nederland niet voor deze markt-toelating zou moeten stemmen en daarover dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de markttoelating in Europa van genetisch gemodificeerde organismen alleen mag geschieden als er geen gereede wetenschappelijke twijfel bestaat over de afwezigheid van risico's voor milieu en volksgezondheid;

constaterende dat in Monsanto's aanvraagdossier voor de toelating van GT-73 koolzaad een onverklaarbare significante levergewichtstoename bij ratten naar voren komt;

constaterende dat er daarnaast een gereed risico is op ontsnapping van GT-73 koolzaad in het milieu, wat onder de betreffende aanvraag tot markttoegang illegaal zou zijn;

constaterende dat om deze redenen een meerderheid van de lidstaten in het regelgevend comité op 16 juni 2004 tegen de toelating van GT-73 koolzaad stemde of zich onthield van stemming;

verzoekt de regering, op de Milieuraad van 20 december 2004 negatief te stemmen over toelating van GT-73 koolzaad,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van Velzen, Samsom en Duyvendak. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 191 (21501-08).

De heer **Geluk** (VVD): Is mevrouw Van Velzen ervan op de hoogte dat er een onjuistheid in de motie staat? Er zijn drie Engelse onderzoeken naar die vergrote lever geweest. Een daarvan toonde enige afwijking van

die levers aan, terwijl al die andere onderzoeken dat niet hebben aangetoond. Mevrouw Van Velzen stelt in haar motie dat dat algemeen is aangetoond en dat is dus niet juist.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Ik baseer mij op de gegevens van de studie die het bedrijf zelf heeft aangeleverd. Die zijn ongelooflijk significant. Ik onderschrijf de argumenten van de heer Geluk niet en merk op dat de langetermijneffecten niet bekend zijn. In de richtlijn staat dat dat wel het geval moet zijn. Ik zie dus geen enkele reden waarom de heer Geluk de motie niet breed steunt en zelfs zou medeondertekenen.

□

Minister **Dekker**: Voorzitter. Voor mijn reactie op de inbreng van mevrouw Van Velzen en haar motie leek het mij verstandig om even contact te zoeken met de staatssecretaris in het verre buitenland. Hij heeft mij de volgende informatie gegeven. De marktaanvraag voor genetisch gemodificeerd koolzaad is beoordeeld op risico's voor mens en milieu. Het betreft een aanvraag voor het gebruik van koolzaad, behalve voor teelt. Uit dat onderzoek kan geconcludeerd worden dat het gebruik van koolzaad geen onaanvaardbare risico's voor mens en milieu met zich brengt. Nederland zal daarom in de Milieuraad vóór deze aanvraag stemmen. Ik ontraad dan ook de aanvaarding van de motie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgen over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 16.50 uur tot 17.00 uur geschorst.

Aan de orde is de voorzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels inzake de aanspraak op een financiële tegemoetkoming in de premie van een zorgverzekering vanwege een laag inkomen (Wet op de zorgtoeslag) (29762);**

- **het wetsvoorstel Regeling van een sociale verzekering voor geneeskundige zorg ten behoeve**

van de gehele bevolking (Zorgverzekeringswet) (29763).

De **voorzitter**: Ik stel mij voor, dat wij de bewindslieden in de gelegenheid stellen zoveel mogelijk per thema te beantwoorden en na elk thema te bezien of er nog vragen zijn blijven liggen.

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

Minister **Hoogervorst**: Voorzitter. Ik dank de Kamer voor haar uitgebreide inbreng in eerste termijn, die weer een schakel is in een lange reeks die begonnen is in april van dit jaar toen een hoofdlijnen debat is gevoerd. Daarnaast is sprake geweest van een uitgebreide schriftelijke uitwisseling en van een wetgevingsoverleg. Dit alles culmineert nu in dit debat. Het onderhavige wetsvoorstel is een grondige behandeling waard, aangezien het hierbij naar alle waarschijnlijkheid gaat om het voorlopig einde van een historisch proces dat zo'n 30 jaar heeft geduurd. Het feit dat het hierbij om historische wetgeving gaat, blijkt ook wel uit de bomvolle publieke tribune waar men allemaal ademloos afwacht hoe dit gaat aflopen. Die overweldigende belangstelling is er waarschijnlijk in gelegen dat er zo weinig ruzie over het onderhavige wetsvoorstel is geweest.

Voorzitter. In eerste termijn zijn er gemengde reacties geuit op dit wetsvoorstel, hetgeen ook niet anders dan te verwachten is bij een dergelijk ingrijpend wetsvoorstel. Hoewel ik veronderstel dat er bij de stemming niet echt een Kamerbrede meerderheid voor dit wetsvoorstel zal zijn, hebben toch vrijwel alle partijen een aantal positieve punten genoemd die in dit wetsvoorstel liggen besloten. Ik noem het opheffen van het steeds meer kunstmatige onderscheid tussen particuliere verzekering en ziekenfondsverzekering, hetgeen de transparantie zal doen vergroten die op haar beurt weer zal zorgen voor meer concurrentie op de zorgverzekeringsmarkt. Verder zullen er door het opheffen van het onderscheid minder ongerijmde inkomenseffecten bestaan, waarvan nu sprake is bij een overgang van een ziekenfondsverzekering naar een particuliere ziektekostenverzekering